

Tussicula nunc arida, nunc humecta corporibus irruit, multos ac pingues humores excludens: & quibusdam sola, quibusdam adiuncta respirationis difficultate, quam Græci dispnoean uocant: Item cum sanguinis egestione, aut phthifica passione, uel horum similibus affectis corporibus. Sed de hijs tussiculis quæ aliarum fuerint appendices passionum, singulatim scribentes docebimus. De hijs uero quæ suæ sunt, atq; propria uexatione corpus afficiunt, nunc tradimus curationem: quæ ita erit adhibenda, ut de catarrho scribentes docuimus: discreta scilicet specie, quo possint electaria, atq; pota medicamina, uel catapotia, siue alia quæq; sub regula medicinali recte mederi corporibus. Monendi etiam ægrotantes, ne ultra modum competentem retinendo spiritum aliteret potius tussiculam quam mitigent. Quod quidem si fuerint moderati eius motu, facilius amputare quantum datum datur spiritum continendo. Tum apponendum per quod æger adducto spiritu accipiat uaporem ex mulso, uel alica, aut succo ptisanæ, uel eorum quiddam sorbeat, aut ex aqua calida uaporem accipiat. Videnda etiam uua, ne ob tumorem sui aut indulta laxitate tussiculam prouocet: Tum gargarismatibus, uel inunctionibus utendum, circa thoracem atq; gutturis summitatem, quam Græci anthereona uocant. Epithemata etiam apponenda, & nunc laxatiua, nunc constrictiua, quorum species ex antedictis erunt accipiendæ, ne sæpius eadem dicere uideamur.

Sanguinis fluor occultis ex locis ueniens uelut sæpe salutaris est, ita uehemens ingerit periculum, & quibusdam extemplo ob redundantiam floris celerem mortem corpore dissecto, & quibusdam in postremum effecta phthifica passione, uel uulnere non coeunte: si quidem primo tumeat, dehinc excorietur, atq; fluidum ex uapore fiat. Sunt autem quæ conuentum siue glutinacionem uulnerum impediunt plurimæ, uel innumerabiles causæ: Etenim natura altiora plurimum feruere necesse est, atq; fluida qualitate manare, & multo uel assiduo motu pulsari. Obstat etiam, quod occulta atq; alta, atque celata sint uisu, & à uicino medicaminum tactu remota: Frustrantur etenim frequenter eorum illarum qualitates, priusquam locis patientibus aduenient itineris detrimeto, cum non statim, uel extemplo illibata partibus patientibus admouentur. Sunt autem passionis antecedentes causæ, ut sæpe approbatum est, percussio uel casus: item exclamatio, uel ponderis perferendi conatio, uomitus uehemens, aut Venus plurima, & tussicula perseverans: Item abstinentia hæmorrhoidarum ueterum, quæ fuerint inertia amputata, nec iuxta methodicam rationem curata: item catarrhus. Sed non erit secundum has differentias curationis regula commutanda. Nominatur autem sanguinis fluor duplici significatione, propria, & abusua: Nam propria est, qua ex supernis partibus labens fluor significatur, ut de capite per sensuales uias: Abusua est, qua etiã ex inferioribus ascendens fluor significatur, ut expulmone uel stomacho, nausea aut tussicula exclusus: Improprum est enim fluorem uocare id quod ascensu quodam, non lapsu fertur. Sed hæc Græci uersa uice posuerunt, deriuacionem nominis intuentes: Hic enim anagogen uocant, quod magis ex inferioribus ad superiora fluo-
Inertia dixit pro citra artem.

Cnis sputus dici potest: Paruam enim materiae significationem sputus refert, flu- or plurimae: neque sputus sanguinis fluor, supradicta ratione; Parua enim ma- teria sanguinis ex gingiuis, aut uua, aut faucibus emissam, sputu magis quam fluorem recte nuncupamus.

QVOT, VEL QVAE SINT DIFFERENTIAE FLVORIS SANGVINIS. CAP: X.

Themison.
Hippocrates.
Euryphon.
Asclepiades.
Erasistratus.
Bacchius.
Demetrius.
Erophilus.

ifferentias etiam floris sanguinis ueteres quæsierunt. Et quidam aiunt unam solam esse uel intelligi, hoc est uulnerationis, ut The- mison libro Tardarum passionum. Alij uero eruptiones, ut Hip- pocrates, Euryphon. Sed Hippocrates solarum uenarum, Eury- phon uero etiam arteriarum. Alij duas differentias posuerunt, eru- ptionis & putredinis, ut Asclepiades. Alij tres, eruptionis, & putredinis, & oscu- lationis, quam Graeci anastomosis uocant, ut Erasistratus. Alij quatuor, adij- cientes expressionis, siue sudationis, ut Bacchius, adserens ex gingiuis sangui- nem sine ulla uulneratione, uel in curationibus fracturarū saepe fasciolarum li- gamenta maculis sanguinolentis aspersa reperiri. Item Demetrius Erophili- sectator duas inquit esse principales differentias floris sanguinis: unam incisur- ra, alia sine ulla incisura. Speciales uero plurimas, quas principalibus subicien- das ordinauit: Etenim quam memorat incisurā fieri in duas diuisit partes: qua- rum alteram uocauit eruptionis, alteram putredinis. Eam uero quæ sine ulla di- uisura est, in quatuor diuidit partes: quarū unam uarietate fieri dixit, aliam ex- pressionem siue sudatione; tertiam defectione uel debilitate corporum, quā Gra- ci atonia uocant; quartam osculatione: uult enim eam differre à supradicta, id est, expressionis, quam tertiam nominauit: Osculari enim inquit corpora nimia plenitudine, siue uirtute medicaminū osculantū, quæ Graeci anastomatica uo- cant; & magis inquit uenarum ultimos fines, exprimi etiam sanguinē, siue ex- cludi per uenarum latera. Item alij Asclepiadis sectatores unam esse dicunt diffe- rentiam floris sanguinis, hoc est eruptionē: Siquidem omnem sanguinis solu- tionē eruptione fieri Asclepiades memorauerit, negantes eam osculationis dif- ferentiam: siquidem sit impossibile sanguinem crassum tenera fieri per oscula uel excludi. Item putredinis esse differentias negant: siquidem ex iisdem, non ex alijs locis acriore humore fieri uideatur. Alij uero eundem Asclepiadem non naturaliter putredinis differentia ab Erasistrato constituta expugnasse dixerūt: non enim ex alijs locis acriore ueniente liquore pulmonē fieri in putredine ac- cepimus, sed eundem quadam passione in putredinem, uel acerrimos transire li- quores. Nos autem iuxta Sorani iudicium hac quæstione nullis commodis cu- rationes adiuuari probamus: sed dicimus tres esse differentias floris sanguinis, hoc est, eruptionis, uulnerationis, & putredinis, siue lacerationis ex tussicula ue- nientis, sicut operantium manus iugi frictione lacessiti uulnerantur. Item su- dationis sine uulnere, siue ex uarietate uiarum effectus fluor osculationis diffe- rentiam tenet, siue expressionis, uel cuiuslibet alterius causæ.

ἀτῶν.
D
ἀναστοματικὴ
medicamina.
rationabili-
liter
Sorani.

QVOMODO INTELLIGAMVS DIFFEREN- TIAM FLVORIS SANGVINIS. CAP: XI.

Væsitum etiam quomodo supradictæ differentia intelligatur, uel apprehendantur. Sed discernuntur hoc modo: Nam eruptionis esse intelligimus fluorem, quoties repente agrotantes atq; limpidū san- guinem fluunt, nulla querela uulneris præcedente, Vulnerationis uero

CHRONI...
...differentiæ...
...pauca...
...sanguinis...
...fluorem...
...uulnerationis...
...eruptio...
...putredinis...
...osculatio...
...anastomatica...
...medicamina...
...Sorani...
...rationabili-
...liter...
...medicamina...
...Sorani...
...rationabili-
...liter...
...medicamina...
...Sorani...